

**monte
kristo
kontu**

ALEXANDRE DUMAS

MONTE KRISTO KONTU

MARSİLYA'YA VARİŞ

Saint Jean Kalesi'nin taraçası meraklılarla dolmuştu. Takvimler 24 Şubat 1815'i gösteriyordu. O tarihlerde bir geminin Marsilya'ya gelmesi önemli olaylardan sayılıyordu. İşaret kulesindeki gözcü, "Firavun gemisi geliyor!" diye bağırdı.

Kalabalığı bir heyecan dalgası sardı. Herkes geminin niçin geç kaldığını merak ediyordu. Firavun'un sahibi armatör Mösyö Morrel daha fazla bekleyemedi. Kaleyi kıyıya bağlayan merdivenleri hızla indi. Bir sandala atladı.

Sandalcıya, "Asıl küreklere!" diye bağırdı. "Onu limana girmeden karşılayalım."

Sandal yaklaşırken, genç bir gemici etrafına emirler yağdırıyordu. Adamların her emri harfiyen yerine getirmeleri, bu genç gemiciye çok bağlı olduklarını gösteriyordu.

Mösyö Morrel, kılavuz mevkiinde Kaptan Leclère'i göremeyince heyecanı bir kat daha arttı. Bu kurt denizcinin yerinde yirmi yaşlarında, uzun boylu, siyah saçlı, çevik bir genç duruyordu. Hareketleri, toy bir denizciden ziyade, yıllarını bu mesleğe vermiş, tecrübeli, kendisine son derece güvenen, cesur bir denizciye benziyordu.

Sandalın kendilerine doğru yaklaştığını gören genç denizci, kılavuz mevkiinden ayrılarak küpeşteye yaslandı. Şapkasını eline aldı. Aşağıya bağırdı:

"Hoş geldiniz Mösyö Morrel!"

"Sen misin Dantès? Gemide hüzünlü bir hava seziyorum... Başınıza bir şey mi geldi; kaptanınız Leclère nerede?"

"Ah, sormayın efendim! Onu kaybettik..."

"Denize mi düştü? Bir kaza mı geçirdiniz?"

“Hayır Mösyö! Tutulduğu beyin hummasından kurtulamayıp hayata gözlerini yumdu.”

Etrafına toplanan denizcilere döndü, “Herkes görevinin başına!” diye bağırdı.

Sonra emrinin yerine getirildiğini görmek için onları izledi. Herkes işinin başına geçince tekrar patronuna döndü, “Kaptanımızı kurtarmak için elimizden geleni yaptık Mösyö... Üç gün acılar içinde kıvrandıktan sonra bize veda edip ebedî âleme göç etti,” dedi.

“Tanrı günahlarını bağışlasın! İyi bir insan, dürüst bir kaptandı.”

“Evet efendim... Hepimiz buna şahidiz. Bütün gemi ahalişi onu bir baba gibi severdik.”

“Niçin geç kaldınız? Bir kaza filan mı geçirdiniz?”

“Hayır Mösyö! Gemimiz de, yükü de emniyettedir.”

Genç denizci tekrar adamlarına döndü, “Yelkenciler iş başına! İstinga iplerine marş!”

Emri alan denizciler, bir savaş gemisinin tayfaları gibi koştular. Bütün yelkenleri indirdiler. Gemi süzülerek limana doğru ilerliyordu. Patronun sabırsızlandığını gören Dantès, “Yukarı çıkmak istiyorsanız size bir halat uzatayım Mösyö...” dedi.

“İyi olur!” diye karşılık verdi gemi sahibi.

Genç gemicinin uzattığı halatı yakalayan Armatör Morrel, çevik hareketlerle yukarı tırmandı. Dantès, patronun elini sırkarken, “Limana girmeden gemiyi matem durumuna aldırمام lazım Mösyö...” dedi. “Gerekli açıklamayı hesap memurumuz Danglars’dan alabilirsiniz.”

Morrel, ikinci kaptan kamarasına doğru yürürken genç gemicinin hareketlerini göz ucuyla takip ediyordu.

“Kaptan Leclère, emaneti tam da adamına teslim etmiş...” dedi içinden.

Danglars, bütün gemi personelinin nefret ettiği bir tipti. Yirmi beş, yirmi altı yaşlarında, mahzun yüzlü, tilki bakışlı, amirlerine karşı yumuşak ve itaatkâr; küçüklerine karşı sert ve gururlu bir muhasebeciydi... Kaptan Leclère'in ölürken gemiyi genç bir denizciye emanet etmesini hiç hazmedememişti. Kendisinden daha küçük birinden emir almak ona çok ağır geliyordu.

Mösyö Morrel'in kamaraya yaklaştığını görünce dışarı fırladı. Yerlere kadar eğilerek onu selamladı:

"Felaketi haber aldınız, değil mi efendim?"

"Evet, evet..." dedi Morrel. "Kaptan Leclère cesur ve namuslu bir denizciydi."

"Bütün ömrünü denizde geçirmiş, tecrübeli, herkesin saygısını kazanmış bir kaptandı..." diye ekledi Danglars.

Bu sözlerin ne anlama geldiğini çok iyi anlayan armatör, etrafa emirler yağdıran Dantès'ye baktı. Sonra Danglars'ya döndü:

"Bir denizcinin saygı görmesi için yaşlı olması gerekmez... Herkesin güvenini kazanmış, işini iyi bilen genç bir denizci de pekala saygı görebilir."

Bu sözler, Danglars'nın kalbine bir ok gibi saplandı. Dantès'ye çevirdiği gözlerinde düşmanlık şimşekleri çaktı. Öyle ki bu bakışlardan Mösyö Morrel bile ürktü.

Kıskançlık yüklü bir ses tonuyla, "Kendiliğinden göreve el koymuş birine saygı duymak çok zor Mösyö..." dedi. "Kaptan ölür ölmez kimseye danışmadan kumandayı eline aldı. Yine kimseye danışmadan geminin rotasını değiştirip Elbe Adası'na çıktı. Onun keyfi davranışları yüzünden iki gün kaybettik. Geç kalışımızın sebebi budur. Hâlbuki denizcilik geleneğine göre kumandayı devralmak ikinci kaptanın hakkıdır. Gemide huzursuzluk çıkmasını diye sesimi çıkarmadım. Ancak, siz de takdir edersiniz ki ikinci kaptan sıfatıyla gururum incinmiş bulunuyor."

Morrel, demir attırmak için gerekli tedbirleri aldırılmakta olan genç denizciye seslendi:

“Dantès, buraya gelin lütfen!”

Genç adam, patronuna hızlı bir bakış fırlatıp, “Affedersiniz Mösyö, hemen geliyorum!” dedi ve denizcilere emir vermeye devam etti.

“Demiri atın! Flamayı direğin yarısına kadar indirin! Bayrağı matem sancağına çekin! Sereni karşılaştırın!”

Demir suya atıldı. Zincirin gürültüsü devam ederken flama yarıya indirilmiş, bayrak matem sancağına çekilmiş bulunuyordu.

Danglars, “Görüyorsunuz ya efendim!” dedi. “Çağırduğunuz halde nasıl küstahça emir vermeye devam ediyor...”

“Vazifesini yapıyor!”

“Sizin ve ortağınızın imzasını almadığı halde...”

“Edmond Dantès’yi tanırım Mösyö Danglars! Tecrübesi ve bilgisi kaptan olmaya yeterlidir. Ortağımın da benimle aynı görüşü paylaştığına inanıyorum.”

Armatör Morrel, sözlerinin tesirini görmek istercesine ikinci kaptanı baştan ayağa süzdü. Danglars’nın yüzü kireç gibi bembeyaz olmuştu. Moraran dudakları titriyordu. Bakışlarındaki kini gizlemek için yere bakıyordu.

“Dantès’yle aranızda bir mesele mi var Mösyö Danglars?”

Morrel, sorusunun cevabını beklerken Dantès koşarak geldi, “Özür dilerim Mösyö! Beni çağırmıştınız, emrinizdeyim,” dedi.

“Elbe Adası’na niçin çıktığınızı merak ediyorum?”

“Sebebini ben de bilmiyorum Mösyö! Kaptanımızın ölürken verdiği son emri yerine getirdim.”

“Neydi bu emir?”

“Büyük Mareşal Bertrand’a ulaştırılmak üzere bir paket verdi. Bunu mutlaka generale teslim etmemi istedi.”

“Peki, onu görebildiniz mi?”

“Kimi efendim?”

“Büyük Mareşal’i.”

“Evet Mösyö.”

Morrel, etrafına bir göz attı. Bakışlarını Danglars’ya dikti. Bu bakışlarda, “Bizi yalnız bırak,” emri vardı. İkinci kaptan üç adım geriye gitti.

Armatör, Dantès’in kulağına eğildi:

“İmparatoru da gördün mü?”

“Evet efendim. Orada bulunduğum sırada mareşalin yanındaydı.”

“Kendisine bir şey söylediniz mi? Yani onunla konuştunuz mu?”

“Ben ona değil, o bana söyledi,” dedi Dantès gülererek. “Geminin kime ait olduğunu ve yükünü sordu. Eğer gemi boş ve bana ait olsaydı satın alacaktı. Size ait olduğunu duyunca gözleri parladı, ‘Morrelleri tanırım, dürüst insanlardır,’ dedi. Valans’ta bulunduğu sırada, kendisinden çok memnun kaldığı ‘Morrel’ adında bir de askeri olduğunu ilave etti.”

“Doğru söylemiş... Bahsini ettiği asker, amcam Polikar Morrel’dir. Kendisi kaptanlığa kadar yükseldi. İmparator’u da çok sever. Amcama onu gördüğünüzü ve kendisinden söz ettiğini söylerseniz, çocuk gibi ağladığına şahit olacaksınız.”

Genç gemicinin omzuna dostça vurarak, “Kaptanınızın son emrini yerine getirmekle çok iyi etmişsiniz!” dedi, “Ancak Elbe Adası’na çıktığınız duyulursa başınız Kralcılarla derde girebilir...”

“Neden girsin Mösyö? Benim yerimde kim olsaydı, kaptanının son arzusunu yerine getirirdi. Affedersiniz, işte karantina ve gümrük memurları geldiler. İzninizle, kendilerini karşılayayım. Başka soracaklarınız varsa, işim bitince emrinizdeyim.”

“Peki evlat... Sen işine bak! Sonra görüşürüz.”

Dantès uzaklaşınca, Danglars burnundan soluyarak geldi.

“Nasıl Mösyö... Elbe’ye niçin çıktığı konusunda sizi tatmin edecek cevaplar verebildi mi?”

“Evet Danglars, onun yerinde kim olsa aynı şeyi yapardı! Kaptanın son emrini yerine getirmiş.”

“Peki, size teslim edilmesi gereken bir mektuptan da söz etti mi?”

“Hayır! Bana teslim etmesi gereken bir mektup mu var? İyi de, siz bunları nereden biliyorsunuz?”

Danglars kulaklarına kadar kızardı.

“Kaptanın yarı açık bulunan kapısının önünden geçiyordum. Tam o sırada Dantès’ye bir paketle birlikte bir de mektup verdiğini gördüm...”

“Yaa! Çok tuhaf... Bana ne paketten ne de mektuptan söz etti! Neyse, işi bitince öğreniriz.”

Danglars bir an için düşündü. Sinsi bakışlarını Mösyö Morrel’e çevirdi, “Özür dilerim efendim!” dedi. “Paket işinden eminim, ancak aynı şeyi mektup için söyleyemeyeceğim... Yanlış görmüş olabilirim. Siz en iyisi mektuptan bahsetmeyin.”

“Peki Mösyö Danglars. Nasıl isterseniz...”

Dantès’nin yaklaşmakta olduğunu gören bu kötü kalpli adam, tekrar üç adım geriye gitti.

Morrel, “Evet dostum! Artık bir işiniz kalmadı sanırım?” dedi.

“Bütün hazırlıklar tamam Mösyö. Bu seferden en az 25 bin franklık bir kâr elde ettiğimizden emin olabilirsiniz. Danglars, hesap işinde çok dikkatli bir arkadaşımızdır. Size gerekli açıklamaları, istediğiniz zaman verebilir. Eğer başka bir emriniz yoksa sizden izin isteyeceğim. Yapılacak bazı özel işlerim var.”

“Uzun bir deniz yolculuğundan sonra eğlenmek hakkınız tabii...” dedi Morrel. “Ancak size bir yemek daveti yapmak üzereydim. Beni kırmazsanız sevinirim...”

“Davetiniz için çok teşekkür ederim Mösyö! Üzülerek kabul edemeyeceğimi söylemeliyim. Yolumu dört gözle bekleyen bir babam var.”

“Ah, çok özür dilerim! Sizin iyi bir evlat olduğunuzu biliyorum.”

“Babamdan hiç haber aldınız mı Mösyö? Sağlığı yerinde mi?”

“Babanız çok gururlu bir ihtiyar. Sizi de çok seviyor. Küçük odasına kapanmayı tercih ediyor. Birkaç defa uğrayıp ihtiyacı olup olmadığını sordum. Her defasında bir ihtiyacı olmadığını söyledi.”

“O, Tanrı’dan başka kimseye el açmaz efendim. Bana bile ihtiyaçlarını utanarak söyler.”

“Babanı görüp hasret giderdikten sonra buluşabilir miyiz?”

“Üzgünüm Mösyö ama... Babamdan sonra ziyaret etmem gereken biri daha var.”

“Anlıyorum... Gerçekten güzel bir metresiniz var genç dostum! Adı Mercédès değil mi? Üç defa yanıma gelerek Firavun’dan haber sormasının sebebini şimdi anlıyorum...”

Dantès, sınırlarına hâkim olmaya çalıştığı halde, ses tonundaki sertlik onu ele veriyordu.

“Mercédès metresim değil, nişanlımdır Mösyö!”

“Çoğu gençler için ikisi de aynı kapıya çıkar.”

“Benim için değil Mösyö!”

“Aferin oğlum! Karşındaki patronun da olsa inançlarından taviz vermiyorsun; seni tebrik ederim. Hadi, seni daha fazla bekletmeyeyim. Kaygıyı alabilirsin. Paraya ihtiyacın var mı?”

“Hayır efendim. Yolculuk boyunca aldığım aylıklarım olduğu gibi duruyor. Fakir bir babanın oğlu olduğumu unutmuyorum... Onun bana ihtiyacı var.”

“Seni tebrik ederim Dantès! O inatçı ihtiyarın seni niçin bu kadar çok sevdiğini şimdi daha iyi anlıyorum. Onun yerinde olsaydım ve birisi üç aydır yolunu gözlediğim oğlumu tutup göndermeseydi doğrusu çok kızardım...”

“O halde izin veriyorsunuz değil mi Mösyö?”

“Elbette! Bana söyleyecek veya verecek başka bir şeyiniz yoksa, güle güle derim...”

“Hayır, efendim, yok.”

“Kaptan Leclère ölmeden önce bana verilmek üzere bir mektup yazmadı mı?”

“Yazmak istedi, ama çektiği ağrılar buna müsaade etmedi.”

“Peki dostum, size inanıyorum...”

“Mösyö sizden on beş gün izin istiyorum.”

“Evlenmek için mi?”

“Evet efendim, evleneceğim. Ancak ondan sonra da Paris’e gitmem gerekiyor.”

“Peki, dilediğin kadar izin kullanabilirsin. Firavun üç aydan önce sefere çıkamaz. Yani üç aya kadar burada olmanız lazım. Gemi kaptansız yola çıkamaz, biliyorsunuz...”

Dantès’in heyecandan gözleri parladı. Kalbi hızlı hızlı çarpmaya başladı, “Kaptansız mı dediniz? Yoksa, niyetiniz beni Firavun’a kaptan yapmak mı?”

“Eğer tek sahibi ben olsaydım, şimdiden elinizi sıkabilirdim. Bildiğiniz gibi bir ortağım var. İki oydan birini almış durumdasınız. Diğeri için de elimden geleni yapacağıma hiç şüphemiz olmasın.”

Genç adamın gözleri yaşardı. Patronun ellerine sarıldı, “Mösyö Morrel, sadece kendim için değil, babam ve nişanlım adına da size teşekkür ederim. Bana güvendiğiniz için pişman olmayacaksınız.”

“Dürüst ve mert kimseleri Tanrı görür gözetir dostum. Kaptanlık görevini en iyi şekilde yapacağınıza inanmasam bu teklifi yapmazdım. Gitmeden önce size bir soru sormak istiyorum.”

“Sorun efendim; elimden geldiğince cevap vermeye çalışacağım.”

“Fıravun’a kaptan olduğunuz takdirde Mösyö Danglars’yla çalışmak ister misiniz? Onunla aranız pek iyi değil gibi bir hisse kapıldım...”

“Bu sorunuza iki şekilde cevap vereceğim Mösyö. Arkadaş olarak iyi anlaştığım söylenemez. Öyle ki bir keresinde aramızda çıkan anlaşmazlığı çözmek için onu Monte Kristo Adası’nda düelloya davet ettim. Ancak kendisi buna yanaşmadı. Bu saçma teklifi kabul etmemekte haklıydı. İşte o gün bu gündür beni pek sevmiyor sanırım. Bir gemi kâtibi olarak soruyorsanız, hesaplarında kusursuzdur. Ondan daha iyisini bulamazsınız. Size hesapları açıklarken bana hak vereceksiniz.”

“Nereden bakılırsa bakılsın, siz gerçekten mert bir insansınız dostum. Gemi personelinin sizi sevmesi boşuna değilmiş. Kaptanlık işine olmuş gözüyle bakabilirsiniz. Hadi bakalım, güle güle. Görüyorum ki yerinizde duramıyorsunuz.”

“Kayıgınızı bana vermiştiniz değil mi Mösyö?”

“Elbette dostum, babanıza ve nişanlığınıza benden selam götürün.”

“Sizi karaya çıkarmamı ister misiniz?”

“Hayır, teşekkür ederim. Burada kalıp Danglars’yla hesapları gözden geçireceğim.”

Genç gemici sandala atladı. Pupaya oturdu. Sandalcıya Kanebiyer’e doğru çekmesini emretti. Sonra patronuna döndü, “Hoşça kalın Mösyö! Size minnettarım...” dedi.

“Selamtle sevgili Edmond! Tekrar görüşeceğiz. İyi şanslar dilerim.”

Armatör Morrel’le Danglars, genç denizciyi gözden kayboluncaya kadar izlediler. Aynı adamı izleyen bu iki bakış arasında dağlar kadar fark vardı. Biri sevgi ve takdirle, diğeri nefret ve kıskançlıkla bakıyordu...

KAVUŞMA SEVİNCİ

Danglars, Armatör Morrel'e hesapları açıklarken; Dantès de Kenabiyer Caddesi'ni koşar adımlarla geçip Noey Sokağı'na saptı. Sol taraftaki dört katlı kiralık evlerden birine girdi. Merdivenleri çıkarken, kalbi yorgunluktan değil, heyecandan hızla çarpıyordu. Yarı açık bir kapının önünde durdu. Bu kapı, babasının oturduğu tek odalı pansiyona açılıyordu.

Baba Dantès'ye Firavun'un geldiğini haber veren olmamıştı. Oğlunun aralık duran kapıdan girdiğini duymadı. O sırada ihtiyar, bir sandalyenin üzerine çıkmış, titrek elleriyle pencerenin parmaklıklarına kadar uzanmış latin çiçeklerini düzeltiyordu.

Aniden birinin güçlü kollarla beline sarıldığını hissetti. Yorgun kalbi neredeyse duracak gibi oldu. Tiz bir çığlık attı, "Oğlum, Edmond'um benim! Nihayet geldin ha?"

Kendisini genç denizcinin kollarına bıraktı. Yüzü kansız ve solgundu.

Genç adam ıstırap dolu bir sesle, "Sevgili babacığım, neyin var? Hasta mısın?"

"Hayır, hayır... Bir şeyciğim yok! Gelişini beklemiyordum; çok heyecanlandım. Az daha kalbim duracaktı. Bizi kavuşturan Tanrı'ya şükürler olsun."

"Babacığım, ne olur gül biraz; beni endişelendiriyorsun... Mutluluk tam kapımızı çalmışken seni üzüntülü görmek istemiyorum. Artık hiç maddi sıkıntı çekmeyeceğiz."

"Ah, oğlum. Namerde muhtaç olmak ölümden de beter geliyor bana... Anlat hadi, nedir seni böyle mutlu eden şey?"

"Babacığım, başka birinin felaketine dayanan bir mutluluğu sevinçle karşıladığım için Tanrı beni bağışlasın. Ama Tanrı biliyor ya, böyle olmasını hiç arzu etmedim. Yiğit kaptanımız Leclère öldü. Gemi sahibi Mösyö Morrel'in verdiği söz gerçekleşirse, onun yerine kaptanlığa ben geçeceğim. Anlıyor musun baba? Yirmi yaşında kaptan oluyorum. 100 lira maaş ve buna ilaveten

kârdan da pay alacağım. Benim gibi fakir bir tayfa için bu erişilmesi zor bir nimet. “

“Sevinmekte çok haklısın oğlum. Tanrı’ya ne kadar şükretsen az. Mösyö Morrel’in bu iyiliğini hiç unutma! Ona daima sadık kal.”

“Unutmam babacığım. Elime geçen ilk parayla sana bahçeli bir ev alacağım. İstedığın kadar Latin çiçeği, hanımeli ve filbaharı ekersin. Ama... Neyin var baba? Fenalık geçiriyorsun galiba!”

“Merak edecek bir şey yok; şimdi geçer.”

“Aman Tanrı’m! İlacını getireyim. İlacın nerede?”

“Geçer dedim ya...”

Edmond dolapları bir bir aradı. Değil ilaç, bir lokma ekmek bile yoktu. Genç denizci dehşetle irkildi, “Baba, dolaplar bomboş! Gördüğüm kadarıyla parasız kalmışsın. Hâlbuki giderken (üç ay önce) sana 200 frank harçlık bırakmıştım?”

“Sen buradasın ya... Her şeyim var demektir.”

“Baba, seni tanırım. Bu paranın hepsini harcamış olamazsın. Lütfen söyle, ne oldu?”

“Doğru söylüyorsun Edmond’um. Sen gittikten sonra komşumuz Caderousse geldi. Ona olan borcunu unutmuşsun. Israrla alacağını istedi. Vermediğim takdirde gidip Mösyö Morrel’den alacağını söyledi. Senin patronuna karşı mahcup olmanı istemediğim için adamın parasını verdim...”

“Fakat nasıl olur? Ona olan borcum 140 franktı... Hepsini mi ödedin?”

“Evet oğlum... Başka çarem yoktu.”

“Ve sen altmış frankla üç ay idare ettin?”

“Şimdi bunları konuşmanın sırası mı oğlum! Sen geldin ya, gerisi önemli değil.”

“Ah, şu gururun yok mu baba...”

“Gurur değil oğlum, şeref bu. Namerde yalvarmaktansa aç kalmayı tercih ederim.”

Genç adamın gözlerinden iki sıcak damla yüzünü yalayarak çenesine kadar indi. Ellerini cebine attı. Ne kadar para varsa masanın üzerine boşalttı.

“Al baba, al!” dedi heyecan dolu bir sesle, “Hemen birini gönder, ne kadar ihtiyacın varsa aldır.”

“Dur hele oğlum, acele etme. Kimin bu paralar?”

“Kimin olacak baba? Benim, senin, bizim paramız...”

İhtiyar mutlu bir tebessümle, “Acele etme öyle. İzin verirsen paramızı çok ölçülü kullanmak istiyorum. Her şeyi toptan alırsam, bunları alabilmek için senin dönüşünü beklediğimi hemen anlarlar... Kimseye karşı mahcup olmanı istemiyorum.”

“Ah babacığım, ah güzel babacığım... Nasıl istersen öyle harca.”

İhtiyar paraları saydı. On iki altın lira, yedi beş franklık ve epeyce de bozukluk vardı.

Tam bu sırada merdivenleri çıkan birinin ayak sesleri işitildi.

“Sus... Caderousse geliyor galiba.” dedi Baba Dantès. “Döndüğünü duymuş olmalı. Ona karşı nazik davran. Ne de olsa iyiliğini gördük.”

“Dışı başka, kalbi başka bir komşu o baba. Ama hatırın için iyi davranacağım.”

Edmond, alçak sesle bu sözleri söylemişti ki, Caderousse kapıda görüldü. Sakallı yüzüne en tatlı tebessümü vermeye çalışarak, içeri girmek için izin istedi. Yirmi beş, yirmi altı yaşlarındaki bu adam terziydi. Elinde, ters yüz ettiği bir ceket taşıyordu.

İhtiyar, “Buyurun sevgili komşum,” dedi. “Şeref verdiniz.”

“O şeref bana ait azizim. Edmond’un geldiğini duyup koştum.”

Genç denizci, “Evimize hoş geldiniz, sizi gördüğüme sevindim. Bir ihtiyacınız varsa çekinmeden söyleyebilirsiniz. Bize çok iyiliğiniz dokundu, bunu inkâr edemeyiz,” dedi.

Edmond konuşurken Caderousse'un gözleri masadaki paraya takılıp kalmıştı. Kendisini güçlkle toparlayıp, "Hayır, teşekkür ederim," dedi. "Bir şeye ihtiyacım yok."

Masadaki paraları göstererek:

"Bunlar kaptanlık avansın mı genç dostum?"

"Demek kaptan olacağımı duydunuz? Marsilya zannettiğim kadar da büyük değilmiş. Şu paralara gelince, babama giderken verdiğim harçlığın yetip yetmediğini soruyordum. O da yettiğine beni ikna etmek için kalan paralarını getirip masanın üzerine döktü. "

"Vay be ihtiyar!" dedi Caderousse. "Sen ne kirli çıkıymışsın meğer..."

Baba Dantès keyifli bir kahkaha fırlattı, "Ne yaparsın dostum! İnsan yaşlandıkça daha tedbirli oluyor."

"Baba, topla şu paralarını da yerine koy," dedi genç denizci. "Komşumuz seni cimri biri sanacak."

"Gerçekten cimridir," dedi terzi. "Giderken vermeyi unuttuğun borcunu zor alabildim."

"Ya, öyle mi?" diye karşılık verdi Edmond.

Sonra ihtiyara döndü, "Teşekkür ederim baba," dedi. "Beni komşumuza karşı mahcup etmemişsin. Borcumu derhal ödeyeceğim."

"Acelesi yok oğlum, evlattan babaya borç mu olurmuş?"

İhtiyar Dantès, Caderousse'un şaşkınlıktan moraran yüzünü görünce çektiği sefaleti unutmuş; neşesi yerine gelmişti. "Mösyö Morrel'in yemek davetini geri çevirmemeliydin oğlum," dedi.

Caderousse'un şaşkınlığı bir kat daha arttı:

"Ne Mösyö Morrel'in yemek davetini mi reddetti?"

"Evet ya! Beni bir an evvel görebilmek için patronun yemek davetini kabul etmemiş..."

“Davranışımın sebebini izah edince o da bana hak verdi babacığım.”

“Mösyö Morrel çok iyi bir insan. Onu üzmemeye çalış. Unutma ki kaptan olmak için patronunla iyi geçinmen lazım.”

“Baba, kaptan olmak için yaltaklanmama hiç gerek yok. Mösyö Morrel’in bana büyük güveni var.”

“Peki oğlum, peki... Bu hayırlı haberine bütün dostlarımız sevineceklerdir.”

Caderousse araya girdi:

“Hele bu haberi Katalan Köyü’ndeki güzel kız duysa, kim bilir ne kadar sevinir...”

Genç denizci, başını öne eğerek, “Komşumuz haklı babacığım,” dedi. “Eğer izin verirseniz Katalan Köyü’ne gitmek istiyorum.”

“Mercédès’i mi görmek istiyorsun?”

“Evet babacığım.”

“Git oğlum. Tanrı bana gönlüme göre bir oğul verdi; dilerim karın da senin gönlüne göre olur. Mercédès iyi bir kızdır.”

Caderousse dayanamadı, “Dur bakalım ihtiyar!” dedi. “Dereyi görmeden paçayı sıvama. Güzel bir kızın isteyenini çok olur.”

Edmond, güven dolu bir gülümseyişle, “Mercédès benim nişanlımdır Mösyö,” dedi. “Çok yakında evleniyoruz.”

“Tabii ya... Yakında evleniyorlar!” diye destekledi Baba Dantès.

Hâlbuki bu sevinçli haberi ilk kez duyuyordu oğlundan.

Edmond izin isteyip çıktı. Caderousse, bir müddet daha kalıp ihtiyarla çene çaldı. Alacağı başka haber kalmayınca o da izin istedi. Merdivenleri hızla inip soluğu sokakta aldı. Bir köşede kendisini beklemekte olan Danglars’yı buldu.

“Anlat bakalım!” dedi hesap uzmanı, neler duydun?

“Doğrusu Edmond’un da, ihtiyarın da burunları bir karış havada,” diye cevap verdi kıskanç komşu. Ardından devam etti, “Seninki kaptanlığa garanti gözüyle bakıyor.”

“Dur bakalım, orası belli olmaz.”

“Mösyö Morrel’in bu konuda söz verdiğini söyledi. Önüne gelene borç para teklif ediyor. Daha düne kadar kendisine borç verdiğimi unutup, bir banker gibi, bana da borç teklif etti.”

“Kabul ettin mi peki?”

“Bizim de bir gururumuz var aslanım... Kabul eder miyim!”

“Çocuk yaştaki adama kaptanlık teklif edilirse olacağı budur... Ben istesem, değil kaptanlığı, tayfalığı bile göremez!”

“Anlamadım?”

“Boş ver, önemli değil...”

“Doğrusu şu adam kaptan olamasa o kadar sevineceğim ki...”

“Yanılmıyorsam sen de Edmond’u sevmiyorsun?”

“Kibirli insanları sevmem. Katalan Köyü’ne giderken çalımından geçilmiyordu. Hâlbuki o kız yüzünden başı belaya girecek, haberi yok.”

“Ne demek istiyorsun? Senin bir bildiğin var.”

“Bize ne canım.”

“Hadi söyle, beni meraktan çatlatma.”

“O Mercédès denen kız, şehre her inişinde yanında kara gözlü, yanık tenli, güçlü-kuvvetli bir delikanlı bulunuyor. Herkese kuzenim diye tanıtıyor ama Tanrı bilir kimin nesi...”

“Bu kuzen sevgili filan olmasın?”

“Bana da öyle geliyor.”

“O zaman şenlik var desene! Hadi biz de Katalan’a gidelim. Rezervi’de durup şarap içer, haber bekleriz.”

“Haberi kim getirecek?”

“Yola yakın bir yere oturursak, Dantès’yi görür, yüzündeki ifadeden ne olup bittiğini anlarız.”

“Gidelim, ama şaraplar senden.”

“Elbette, davetlimsin...”

Kıskançlık duygusunun birleştirdiği bu iki adam Katalan yolunu tuttular. Rezervi'de durup gazinocu Panfil Baba'dan bir şişe şarapla iki kadeh istediler. Yola yakın bir çardağın altına oturup beklemeye başladılar. Şarabı getiren adama Dantès'yi sorup on dakika önce oradan geçtiğini öğrendiler.

ŞEYTAN ÜÇGENİ

Katalan Köyü, yaklaşık üç yüz yıl önce, İspanya'dan gelen göçmenler tarafından kurulmuştu. Geçmişleri hakkında değişik söylentiler vardı. Dillerini, geleneklerini ve ahlaklarını sıkı sıkıya koruyan Katalanlılar, kendi aralarında kız alıp verirler; yerlilerle fazla samimiyet kurmazlardı. Genç denizcinin sevdiği ve kendisiyle evlenmek istediği kız yani Mercédès , bu göçmen ailelerden birinin kızıydı. Daha küçükken yetim kalmış, geçen seneye kadar, annesiyle birlikte bir kulübecikte yaşıyordu. Ancak bir sene önce annesini de kaybedince tek başına kalıvermişti. Balık ağı öreerek geçimini sağlıyordu.

Mercédès 'in kulübesindeyiz. Yirmi-yirmi iki yaşlarında, boyu posu yerinde, güçlü kuvvetli bir köy delikanlısı, oturduğu sandalyeyi sallayarak endişe dolu gözlerle güzel kızı süzüyor. Mercédès gayet ciddi. Solgun yüzü, delikanlının orada bulunmasından memnun olmadığını gösteriyor. Üç adım ötede, ayakta duruyor. Genç adam yutkunarak söze başlıyor:

“İşte bir bayramı daha geride bıraktık. Hâlâ evlenmeyi düşünmüyor musun Mercédès ?”

“Sana kaç defa söyledim Fernand... Boşuna ümitleniyorsun.”

“Biliyorsun annen de evlenmemizi arzu ediyordu. Unutma, kendi aralarında evlenmek Katalanların değişmez geleneğidir.”

“Annem ölürken, sevebileceğim dürüst bir erkekle evlenmemi tavsiye etti, ama senin adını vermedi. Bunu söylerken, dürüst biri değilsin demek istemiyorum. Sen amcamın oğlusun. Birlikte

kardeş gibi büyüdük. Geleneğimize gelince, bu bir kanun değil ki. Ne olursun bu sevdadan vazgeç, boş yere ümitlenme.”

“Son sözün bu mu Mercédès ?”

“Evet, son ve değişmez cevabım, hayırdır. Çünkü ben başka bir erkeği seviyorum.”

“Şu kendini beğenmiş denizciyi değil mi?”

“Beni bir kardeş gibi koruduğunu zannediyordum. Mutluluğuma sevineceğini umuyordum. Ama üzülererek görüyorum ki seni yanlış tanıdım...”

Mercédès üzüntüden gözyaşı dökerken, Fernand sevdiği kızı kendisinden kopardığı için genç denizciye dış biliyordu. Onu düelloya çağırmayı ve öldürmeyi dahi düşünüyordu. Öyle ki bu düşüncesini gizlemeye bile lüzum görmedi:

“Peki, evlenmenize fırsat kalmadan ölürse ne yapacaksın?”

“Beni korkutuyorsun Fernand! Tahmin ettiğimden de kötü bir kalp taşıyormuşsun... Eğer onu öldürmeyi aklından geçiriyorsan ve bunu yaparsan düşmanlığımdan başka bir şey kazanamazsın! O ölürse ben de ölürüm...”

Tam bu sırada Edmond’un sesi duyuldu:

“Mercédès ! Mercédès ! Ben geldim, Edmond’un geldi sevgilim!”

Genç kızın gözleri parladı. Sevinçten yanakları al al oldu, “Gördün ya Fernand... Ben başka birine aitim!”

Sonra heyecanla kapıya koştu. Açarken, “Hoş geldin sevgilim!” dedi ve Edmond’un kollarına atıldı.

Kapı aralığından süzülen sıcak Marsilya güneşi, onları güzel bir ışık halesine boğuyordu. Fernand, yılan görmüş gibi irkildi. Yüzü nefretin en çirkinliğiyle gerildi. Düşünmeden elini belindeki bıçağa götürdü.

Dantès de onu görmüştü. “Ah, özür dilerim Mösyö!” dedi, “Burada üç kişi olduğumuzu bilmiyordum.”